

RAPPORT 834

Nota Leuven, Vanden Tymplestraat

Realisatie van een nieuwbouw

Deel II: Programma van maatregelen

Sebastiaan Augustin, Petra Driesen & Patrick Reygel
Januari 2020

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Initieel werd door *Aron bvba* een archeologienota (ID 8642¹⁶) opgesteld bestaande uit een bureauonderzoek. Op basis van het bureauonderzoek was het niet mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed, de waarde daarvan (kennispotentieel) en de omgang hiermee. Daarom was bijkomend vooronderzoek noodzakelijk in de vorm van een proefputten- en proefsleuvenonderzoek.

Voorliggende nota behandelde de resultaten van het archeologisch vooronderzoek.

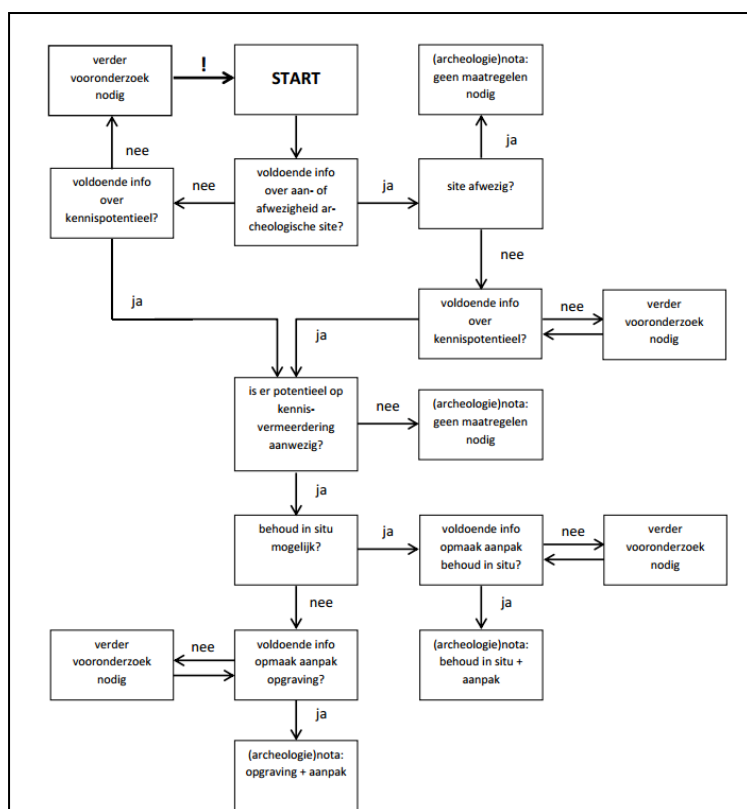
Het programma van maatregelen, zoals omschreven in de in akte genomen archeologienota (ID 8642), voorzag in de registratie van een kelder (Diestestraat 213) en een proefputten en proefsleuvenonderzoek.

Er werd afgeweken van het programma van maatregelen. De kelder werd voor de uitvoer van het proefputten- en proefsleuvenonderzoek geregistreerd. Er werden zes proefputten aangelegd in plaats van drie proefputten. Daarnaast werd er ook maar één proefsleuf aangelegd i.p.v. twee proefsleuven. De afwijkingen worden hieronder beargumenteerd.

Er werden in totaal zes profielputten van 2 x 2 m aangelegd om de bodemopbouw en de archeologische niveaus te kunnen bepalen. De proefputten zijn gezet tot een maximale diepte van - 3,2 m. PP1- PP3 waren bijkomende proefputten. PP1 en PP2 werden gezet ter vervanging van de voorziene proefsleuf in het westelijke terreindeel. PP3 werd voor bodemkundige registratie aangelegd in SL2. PP4-PP6 betroffen de voorziene proefputten uit het programma van maatregelen. Deze konden – m.u.v. PP4 – op de ingeplande locaties uitgevoerd worden. PP4 werd verplaatst in noordelijke richting, aangezien deze op de voorziene locatie onbereikbaar was voor de graafmachines. In PP1 en PP2 konden de profielwanden niet opgeschoond worden in verband met veiligheidsoverwegingen (instortende profielwanden). Deze werden enkele fotografisch geregistreerd. In PP3 – PP6 konden de profielwanden wel opgeschoond en geregistreerd worden conform de bepalingen in Hoofdstuk 10 van de *Code van Goede Praktijk*. De locatie van PP5 werd iets zuidelijker aangelegd richting de Diestsestraat om tegemoet te komen aan de opgelegde bijkomende voorwaarde om voldoende rekening te houden met de hoge archeologische verwachting aan deze zijde. De omvang van PP6 was slechts 1 op 2 m zodoende dat er achteraf nog auto's konden passeren.

De voorziene proefsleuf 1 – in het westelijk terreindeel – kon niet worden aangelegd i.v.m. veiligheidsoverwegingen en de diepe ligging van het archeologische vlak (- 3 m). In plaats hiervan werden in het begin en het einde van de voorziene proefsleuf twee proefputten gezet, zijnde PP1 en PP2. De tweede proefsleuf (SL 2) – centraal gelegen – kon over de volledige lengte (12 m) worden aangelegd. In het zuidelijke deel van deze sleuf werd PP3 aangelegd, conform het programma van maatregelen. In totaal wordt op deze manier 56 m² of 1,6 % van de totale te onderzoeken oppervlakte (3350 m²) onderzocht.

¹⁶ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/8642>

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

De sporen die zijn aangetroffen kunnen gedateerd worden in de postmiddeleeuwse periode en zijn te relateren aan de bebouwing en ontwikkeling van dit deel van de stad. De noordelijke zone van het terrein lijkt eerder weinig tot geen sporen te bevatten. De moederbodem wordt afgedekt met een postmiddeleeuwse laag en vermoedelijk gaat het hier dan ook steeds om achterliggende tuinen. Een muurfragment aangetroffen aan de oostzijde van het terrein kan verbonden worden aan de recentere postmiddeleeuwse bewoning ter hoogte van de jongere Vanden Tymplestraat. Centraal werden ophogingslagen aangetroffen boven een steriele moederbodem. Vermoedelijk gaat het hier opnieuw om achterliggende tuinen van de bewoning aan de Diestsestraat, ditmaal opgehoogd om op hetzelfde niveau te liggen als de bewoning van de straatkant.

Naar aanleiding van deze summiere resultaten lijkt de archeologische waarde van het terrein ten noorden van de Diestsestraat eerder laag te zijn. Uitspraken over eventuele sporen van oudere bewoning tegen de straatzijde is moeilijk. Enerzijds omdat hier geen onderzoek kon uitgevoerd worden wegens de nog aanwezige gebouwen, anderzijds omdat de meerderheid van deze sporen vermoedelijk verstoord zullen zijn door kelders. De nog aanwezige kelder en gebouwen bleken echter van recente datering.

Op basis van voorgaande is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats laag te noemen. Vanwege de lage waarde en daarmee het lage potentieel op kennis vermeerdering wordt er geen vervolgonderzoek geadviseerd

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

Op basis van de omschrijving van de geplande bodemingrepen in DEEL 1: Verslag van de resultaten, 1. Beschrijvend gedeelte, 1.4 Beschrijving van de geplande bodemingrepen kan de impact van deze bodemingrepen op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed bepaald worden.

De initiatiefnemer plant op een ca. 3350 m² groot terrein, kadastraal gekend als *Leuven, 1ste afdeling, sectie A, percelen 973E, 970V, 969D, 982K3, 982W3, 982T3, 982P3, 982Z2, 982A4, 982B4, 982N3, 982V3, 982S3 en 982C4*, en gelegen langs de Diestsestraat en Vanden Tymplestraat in Leuven (prov. Vlaams-Brabant) een nieuwbouw die plaats geeft aan 20-tl studio's, een 10-tal appartementen en een ruimte voor ondernemingsactiviteiten. De bouwblokken worden onderling verbonden door middel van een ondergrondse parking. Alvorens deze werken van start kunnen gaan, dienen de bestaande woonhuizen en verhardingen te worden afgebroken. De meest ingrijpende bodemingreep omvat de aanleg van een ondergrondse parkeergarage over het ganse projectgebied. Deze parkeergarage zal tot een diepte van ca. -10,4 m (langs de Diestsestraat) en -9,4 m (langs de Vanden Tymplestraat) worden uitgegraven.

Voorafgaandelijk aan de bouw dienden bestaande kelders uitgesloopt te worden. Hier kan uit worden gegaan van een bodemingreep van een diepte van ca. 2,5 m onder het maaiveld. Voor de delen die niet onderkelderd zijn, kan uitgegaan worden van een fundering die minstens tot op 80 cm diepte uitgegraven is. De garageboxen/koterijen zijn niet onderkelderd. Voor de afbraak hiervan kan een verstoring van ca. 45 cm verwacht worden. Op het terrein is echter een aanzienlijk hoogteverschil merkbaar. Plaatselijk kunnen deze verstoringen dan ook dieper reiken aangezien een deel van de boxen in de helling van het terrein werd ingegraven.

Voor het opbreken en verwijderen van de verhardingen, bestaande uit betonklinkers en kiezels (ca. 1850 m²), zullen de verstoringen niet dieper gaan dan de reeds geroerde bodem (ca. 45 cm onder het maaiveld). Alle uitgravingen zullen machinaal gebeuren d.m.v. een graafmachine

Alle sporen zullen gedurende de bouwwerkzaamheden worden vergraven. Daar het archeologische vindplaatsen met een lage waarde betreft en er ook geen oudere sporen zijn gevonden tijdens het proefsleuvenonderzoek, hebben de geplande bodemingrepen geen impact.

1.4 Bepaling van Maatregelen

Omwille van de summiere resultaten van het onderzoek en de vermoedelijke verstoring van de sporen ter hoogte van de bewoning aan de Diestsestraat wordt het archeologisch potentieel van het onderzoeksgebied als laag ingeschat. Op basis van de lage waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats wordt er geen vervolgonderzoek geadviseerd. Hetzelfde geldt voor de kans op kennisvermeerdering bij verder onderzoek, waardoor de kosten voor de uitvoer van verder onderzoek niet opwegen tegen de baten.

Er moeten daarom geen maatregelen getroffen worden en er wordt bijgevolg geen Programma van Maatregelen opgemaakt. Dat er geen verder archeologisch onderzoek nodig is, neemt niet weg dat de aannemer/uitvoerder van de werken gehouden blijft aan de meldingsplicht van archeologische vondsten moesten deze toch worden aangetroffen. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

BIBLIOGRAFIE

BAEYENS, L. (1959) *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij kaartblad Leuven 89E*. Brussel.

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 2.0.

CLAESEN J., VAN GENECHTEN B., PIL N, VERBEELEN G. en DIRIX E. (2017) *Archeologienota, Leuven-Cossmo (Archebo Rapport 2016/056)*, Kortenaken.

CLEEREN, N. (2014), *Schadeatlas anorganisch materiaal: Glas, ceramiek, steen en pleisterwerk*, Drongen.

DE GEYTER, G. (2001) *Toelichting bij de geologische kaart. Kaartblad 32 Leuven*, Brussel.

DE GROOTE, K. (2014) *Relicta Monografieën I. Middeleeuws aardewerk in Vlaanderen deel 1*. Brussel.

GOOSSENS, E. (2007) *Toelichting bij de quartairgeologische kaart. Kaartblad 32 Leuven*. Brussel.

HANECA, K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. EN ERVYNCK A. (2016) Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie. (Onderzoeksrapport 48, OE), Brussel.

MEULEMANS, A. (2004) *Huizen en straten van het oude Leuven (2dl.)*, Leuven.

VAN BUYTEN E.A. (red.) (1975) *Leuven een stad die groeit. Een gemeenschap die bouwt aan haar milieu (tentoonstellingscatalogus)*, Leuven.

VAN DE STAET I. & DRIESEN P. (2018) *Archeologienota Leuven Van den Tymplestraat*. Aron Rapport 606. Tongeren.

VAN RANST E. EN SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*, Gent.

VANDEKERCHOVE V. (1996) *De archeologische afdeling van het Stedelijke Museum (Vander Kelen-Mertens)*, Leuven.,

VANDEKERCHOVE V. (1999) *Archeologisch noodonderzoek te Leuven, Archaeologia Mediaevalis 22, 75-78.*

VANDEKERCHOVE V. (2000) *Onderzoek tijdens de werken aan de stationsomgeving te Leuven, Archaeologia Mediaevalis 23, 98-103.*

VANDEKERCHOVE V. (2003) De Diestsepoort als bodemarchief. Resultaten van het archeologische onderzoek in 1998 en 1999. In: Cockx E. & Huybens G. (red.), *De Leuvense prentenatlas: Zeventiende-eeuwse tekeningen uit de Koninklijke Bibliotheek te Brussel*, 707-709

VANDER GINST V., SMEETS M. EN YPERMAN W. (2016) *Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek in het Miniemeninstituut te Leuven (Rapport Studiebureau Archeologie)*, Kessel-Lo.

VANDER GINST V., DUPONT L. EN SMEETS M. (2016) *Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Diestsestraat te Leuven (Rapport Studiebureau Archeologie)*, Kessel-Lo.

VAN UYTVEN R. (1980) *Leuven "De beste stad van Brabant". Deel 1, De geschiedenis van het stadsgewest Leuven tot omstreeks 1600*. Arco Lovaniensis, Leuven.

Websites:

<https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/140040>

<https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/125401>

<https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/109531>
dov.vlaanderen.be
klip.agiv.be
<http://cai.onroerendergoed.be>
<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695¶m=inhoud&ref=search>
<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1023317¶m=inhoud&ref=search>
<https://geo.onroerendergoed.be/>
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten>
<https://inventaris.onroerendergoed.be/thesaurus>
https://www.onroerendergoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf
https://www.onroerendergoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf
https://www.onroerendergoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf
www.cartesius.be
www.geopunt.be
www.ngi.be
www.onroerendergoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf

